

İRAN HALKININ ÖFKESİ PATLADI

#MashaAmini

JİN-JİYAN-AZADI!

KADIN-YAŞAM-ÖZGÜRLÜK!

OYUMUZ HDP'YE, HEDEFİMİZ ANTİKAPİTALİST ALTERNATİFİN İNŞASI

Selahattin Demirtaş'ın ilk defa cumhurbaşkanı adayı olduğu dönemde "Oyumuz umuda oyumuz Demirtaş'a" kampanyası, antikapitalist bir alternatif çağrısı da yapan etkili bir kampanyaydı.

Bugün çok daha etkin bir kampanyaya ihtiyacımız var.

Bunun iki nedeni var: Birisi, sol muhalefetin milletvekilliği pazarlıklarının dışında, sokağa, ezilenlerin en temel ihtiyaçlarına odaklanmasına yardımcı olmak ve seçim kampanyası sırasında yan yana gelmeyi arzulayan milyonlarca bağımsız aktiviste başka bir alternatifin mümkün olduğunu göstermek.

Diğer neden ise Erdoğan-Bahçeli ittifakının açık ara mağlup olması için, seçimleri seçimlere, sandığa ertelenemeyecek kadar ciddiye almak. Bu şu anlama geliyor; Erdoğan-Bahçeli iktidarı hem tek adam rejiminin dışlayıcı niteliği tarafından törpüleniyor hem de bu rejimin niteliği tarafından tetiklenen ekonomik, politik, sosyal ve ahlaki krize karşı günün her saati direnmek, mümkün olan her yerde birleşik direniş köprülerini inşa etmek gerek.

Sadece seçimlere endekslenmiş bir yan yana geliş, seçimlerde muhalefetin işini "kolaylaştıracak" birleşik mücadelenin kitlesel bir şekilde örülmesi için yeterli olamaz.

Milliyetçilik yarışı ve soldan basınç

Emek ve Özgürlük İttifakı'na sürekli bir şekilde soldan, antikapitalist bir açıdan basınç yapmak zorundayız. Seçim kampanyası, hem iktidar hem de 6'lı Masa açısından 2023'ün ilk günlerinden itibaren, sadece bir seçim kampanyası olmayacak, ama aynı zamanda milliyetçiliği köpürtme yarışı da olacak.

Cumhuriyetin 100. yılı esprisi, iktidar tarafından tüm toplumu milliyetçi histeriler temelinde kutuplaştırmak için bulunmaz bir fırsat olarak kullanılacak. Muhalefet ise 100. yılı "iktidardan daha daha iktidar içeren" bir söylemle ele alacak.

Cumhuriyetin bütün ötekileri, en başta bugünün ırkçılar tarafından şiddet içeren eylemlerde yıpratılan, hedef gösterilen "favori ötekisi" göçmenler tümüyle düşmanlaştırılacak. İsveç ve İtalya'da seçimlerde göçmen düşmanlarını iktidara

doğru yürümesi, anaakım burjuva partilerin kurmaylarının aynı dersi çıkartmasına neden oluyordur büyük bir ihtimalle.

Sadece göçmenler değil, iktidarın bugün hayata geçirdiği sert yoksullaşma, sert anti demokratikleştirme, sert baskı politikalarına bugün yanıt vermek için bugün mücadele etmenin, bugünün mücadelelerini sandığa, seçim gününe ertelememenin önemini sürekli olarak anlatmak gerekiyor.

"Kimi dışlıyorsanız hepimiz oyuz!"

Seçim süreci içinde işleyecek büyük bir eylem takvimi var. Kadın eylemleri, 19 Ocak Hrant Dink'i anma etkinliği, dünya göçmenlerle dayanışma günü, soykırım anması, Newroz, 1 Mayıs, seçim mitingleri. Ayrıca her gün gerçekleşen saldırganlıklar var. LGBTİ+'lara, kadınlara, göçmenlere yönelik saldırılar, iş cinayetleri, ücretlere ve örgütlenme özgürlüğüne yönelik saldırılar var. Kaldı ki küresel düzeyde dayanışma gerektiren olaylar gerçekleşiyor. Rusya'nın nükleer tehdidi, iklim krizine karşı küresel ve yerel direnişler, bugün İran'da olduğu gibi aniden patlayan isyan dalgaları.

Bugünün eylemini yarına ertelememek, hem seçim gününe militan bir şekilde hazırlanmak, eylemlerde yan yana gelme alışkanlığını kazanmak, hem iktidarın yıpranma, kitle temelini kaybetme hızını artırmak ve seçimleri yüzde 60'a yüzde 40 oranında kazanmayı garantilemek hem de seçimlerden sonra oluşacak siyasal iklimi, krizlerin faturasını emekçilere yüklemek için kullanmayı aklına getirecek olanları şimdiden uyarmak için çok önemli.

İktidarın uygulamalarına karşı herkesle birlikte "Bu iktidar gitmeli" diyeceğiz.

6'lı Masa'nın sağa karşı sağ eğilimlerin güçlü olduğu başka bir egemen sınıf fraksiyonu olduğunu bilerek, "Sağcılara oy yok" diyeceğiz.

Emek Özgürlük İttifakı'na ise soldan basınç yaparak, tüm bileşenlerin, hep bir ağızdan, devlete ve tüm burjuva muhalefete, "Kimi dışlıyorsanız hepimiz oyuz!" demelerini sağlamaya çalışacağız.

ERMENİSTAN DA ERMENİLER DE SİZİN DÜŞMANINIZ DEĞİL!

Azerbaycan'la Ermenistan arasında ne zaman pürüz, çelişki ya da çatışma veya savaş çıksa Türkiye'den aynı koro hemen devreye giriyor. 13 Eylül'de başlayan son çatışmada, Ermenistan'ın iki gün içerisinde 105, Azerbaycan'ın ise 50 askeri ölmesine rağmen, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, "Türkiye her zaman Can Azerbaycan'ın yanında olacaktır" dedi. 2020 yılının Eylül ayında ise daha geniş çaplı askeri çatışma sırasında CHP lideri Kılıçdaroğlu, "Uluslararası hukukun oluşturduğu büyük kuruluşlar var. O kuruluşların da hep birlikte bu gidişe dur demeleri lazım. Azerbaycan'a destek vermeleri gerekiyor. Evet yapıyor. Türkiye üzerine düşen görevi yapıyor" açıklamasını yapmıştı. Son çatışmada ise "Azerbaycan'dan gelen şehit haberleri yüreğimizi dağladı... Dost ve kardeş ülke Azerbaycan'ın acısını paylaşıyor; Azerbaycan halkına başsağlığı ve sabır diliyorum. Acımız, acımızdır" diyordu.

Meral Akşener ise "Ermenistan'ın can Azerbaycan'ımıza yönelik saldırılarında yitirdiğimiz kardeşlerimize Yüce Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. Şehitlerimizin ruhu şad, mekânları cennet olsun. Başımız sağ olsun" mesajını yayınladı.

Bu mesajların, 105 yurt binası açılışında konuyu Azerbaycan-Ermenistan çatışmasına getirmeyi başaran Erdoğan'ın şu yaklaşımından hiçbir farkı yok: "Ermenistan'ın, Azerbaycan'ın zaferiyle neticelenen savaşın ardından varılan anlaşmanın ihlali sonucu yaşanan bu durumu kabul edilemez buluyoruz. Her zaman olduğu gibi bu gelişme karşısında da Azerbaycanlı kardeşlerimizin yanında olduğumuzu tüm dünya bilmelidir."

Türkiye, Azerbaycan ve Ermenistan arasındaki çatışmalarda, taraflardan birisine "can" diyerek diğerini düşmanlaştırarak yaklaşamaz.

Türkiye, Azerbaycan ve Ermenistan arasındaki çatışmalarda, çatışmaları derinleştirecek, taraflardan birisini askeri olarak teşvik edecek bir üslup kullanamaz.

Türkiye, Azerbaycan'a da Ermenistan'a da dost ve kardeş iki ülke olarak bakmak zorundadır.

Bir gazetecinin yazdığı gibi, "Türkiye sağında (ve elbette epey bir miktar solunda) Ermenistan'da insan yaşamıyor, onların ölümünün hiçbir önemi, değeri yok. Savaşta bile, düşmana bile, böyle bir kayıtsızlık yoktur, herhalde..."

Türkiye'nin savunması gereken tek politika, derhal ateşkes ilan edilmesi olmalıdır. Bu, saldıran tarafın durmasını talep etmekle el ele gitmesi gereken bir çağrı olmalıdır elbette. Fakat ister iktidar isterse muhalefet olsun, Ermenistan Türkiye'ye saldırmış gibi tutum alanlar hem savaşa körükle gitmiş hem de Türkiye'de milliyetçiliği körüklemiş olmaları.

Bu dış politikaya derhal son verilmeli ve Ermenistan ve Azerbaycan'ı eşit, iki dost ülke olarak görmeye başlanmalıdır.

BEŞ YILDA KESMELERİ GEREKEN AĞAÇLARI TEK SEFERDE KESTİLER!

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Prof. Şeref Kalaycı, Kaz Dağları'nda maden çıkarma izni alan Kanadalı Alamos firmasının 5 yılda kademe kademe kesmesi gereken ağaçları tek seferde kestiğini ve şirketin araziye "dımızlak" bıraktığını söyledi.

Alamos Gold, geçtiğimiz yıl yaptığı açıklamada "Ağaç kesimi için Orman Bakanlığı'na 54 milyon TL ödedik," diyordu. Bu ödemede, kesimin Orman Genel Müdürlüğü (OGM) tarafından yapılması şartı da bulunuyordu. Şirket, siyanürle altın çıkarma hazırlığı yapmak için 350 bin ağaç kesmiş, 10 yıllık ruhsat süresi dolmuş olmasına rağmen 60 yıllık ruhsat hakları olduğunu iddia etmişti.

'ÇED olumlu' kararı verilmiş olan Kaz Dağları yıkımı işte bu itirafla taçlandı. Oysa bu orman kıyımını OGM'nin kendisi gerçekleştirmiş, bunun üzerine yükselen tepkiler karşısında Tarım ve Orman Bakanlığı bölgeyi (Kirazlı) yeniden rehabilite edeceğini bildirmişti. Kirazlı rehabilite edilmedi. Yeni maden şirketleri, bölgeyi diledikleri gibi yakıp yıkabileceklerini görünce sıraya dizildi. Cengiz Holding ve Nuro Holding'e ait TÜMAD Madencilik de ellerini ovuşturarak bekliyor.

Şeref Kalaycı, maden arama ve çıkarma sırasında yıkıma uğratılan doğanın yeniden eski haline döndürülmesini sağlayacak yasalarda yeterince bağlayıcı hüküm bulunmadığını dile getiriyor ama hemen ardından yine madencileri savunmaya başlıyor; "Ameliyat sırasında ortaya hoş olmayan görüntüler çıkıyor. Sonra etraf toparlanıyor, hasta eski sağlığına kavuşuyor. Madenciler de önce ortalığı biraz bozuyor, sonra düzeltiyorlar."

Bu, madencilik değil hafriyatçılıktır. Bu şirketlerin hepsi ceplerini kirlilik üreterek dolduruyor. Yani böylesi yıkımlar, istenmeyen birer sonuç değil bilakis amaçlanan şeyin ta kendisi. Çok kârlı bir iş modeli olarak benimsendiği için, devletler de bu şirketlerin kirlilik üretmelerini engellemiyor, destekliyor. Bu nedenle, onları durdurabilecek tek bir güç var; yerel ve genel çevre direnişleri.

DÜŞÜNCE VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜ SAVUNMAK İÇİN SANSÜR YASASINA HAYIR!

TBMM Genel Kurulu 1 Ekim itibarıyla yeniden "mesaiye" başlayacak. Mesainin ilk adımı 'dezenformasyon yasası' adıyla bilinen ama halkın 'sansür yasası' adını verdiği konunun gündeme getirilmesi olacak.

Meclis tatile girmeden önce 'Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Endüstri Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi' adıyla gündeme getirilen teklif tepki-

lerin yoğunluğu nedeniyle çekilmişti.

Kanun teklifi internet haber sitelerinin süreli yayın kapsamına alınması gündeme getirilecek. Basın kartı başvuruları İletişim Başkanlığı'na yapılacak. Fakat yeni kanunun en tehlikeli bölümü "Halk arasında endişe, korku veya panik yaratmak amacıyla ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığı ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi, kamu barışını bozmaya elverişli şekilde alenen yayan kimse,

1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılacak." maddesi.

Tüm muhalefet bu kanunun iktidarın seçime hazırlığının bir parçası olduğu ve muhalefetin özellikle internet ve sosyal medya mecrasında susturulmasının amaçlandığı konusunda net.

Bu teklifin bir daha gündeme getirilmemek üzere geri çekilmesini sağlamak, kırıntısı kalan demokrasiyi korumak açısından elzemdir.

LGBTİ+ AİLELERİ PORTEKİZ'DE BİRARAYA GELDİ

Avrupa'nın LGBTİ+ Aileleri çatı örgütü olan ENP - Avrupa LGBTİ+ Aileleri Ağı, Portekiz'in Lizbon şehrinde iki günlük bir konferans düzenledi.

Konferansa Malta, Litvanya, İtalya, İspanya, Portekiz, Rusya, Almanya, Polonya, İzlanda ve Türkiye'den aile dernekleri temsilcileri katılım gösterdi, Ukrayna aile derneği temsilcisi online olarak katıldı.

"Let's Change the Pace" (Haydi hızlanalım!) başlığıyla toplanan konferansta, başta trans aileleri olmak üzere LGBTİ+ aile deneyimleri paylaşıldı, ülkelerin yasal düzenlemeleri hakkında bilgi verildi ve mücadele imkânları tartışıldı.

ENP heyeti, Portekiz Meclis Başkanı ile de görüştü. Aile derneklerinin temsilcilerini dinleyen meclis başkanı Silva,

ailelere LGBTİ+'ların her alanda eşitliği için destek beyanında bulundu.

Türkiye'den konferansa İstanbul'dan LİSTAG ve Ankara'dan GALADER katıldı.

BARIŞTAN YANA
Yıldız Önen

GÖÇMENLERE HER KOLDAN SALDIRI VAR

Son bir haftada, göçmenlere yönelik saldırıların olmadığı tek bir gün olmadı. Bu saldırıların dozu her geçen gün artıyor.

Saldırılardan birisi, Ankara'nın Kızılay semtinde bulunan Saab Kafenin ortaklarından Muhammed İsa Abdullah'a yönelik. Hakkında daha önce alınan sınır dışı kararının yargı süreci devam ederken 20 Eylül'de hakkında yeniden sınır dışı kararı verildi ve Muhammed Abdullah Akyurt Geri Gönderme Merkezi'nde göz altına alındı. Basın açıklamalarına, tepkilere rağmen hala merkezde tutuluyor.

Bir diğer saldırı ise Urfa'da gerçekleşti. Haliliye'de 22 yaşındaki bir Suriyeli genç parkın içinde vücudunun çeşitli yerlerinden bıçaklanarak ağır yaralandı.

Bir diğeri sosyal medyada gerçekleşen nefret saldırıydı. Suriye açıklarında batan göçmen teknesinde ölü sayısının 77'ye çıkmasına ırkçı yorumlarla değerlendirenlerin sayısı insanı çileden çıkarıyor. Örneğin ırkçı bir kadın, "daha fazlasını görmek dileğiyle" yazabilmişti. Bu insanlar göçmenlerin tersine hiçbir kovuşturmayla uğramayacaklarından o kadar eminler ki.

Bir başka saldırı ise Karabük Üniversitesi öğretim görevlisi Dr. Magdy Hussein Mourad'a yapılan ırkçı yorumlardı. Görünüşünü beğenmedikleri için açıktan nefret suçu işleyenler, Mourad'ın akademik kariyeri konusunda da hiçbir bilgiye sahip değillerdi.

Bu saldırılar tesadüfen tırmanmıyor.

Bu nefret söylemini yükselten iktidarın ve muhalefetin kutuplaştırıcı üslubu.

Siyaset alanı nefret söyleminden geçilmiyor.

Halkın bir bölümünü, her gün diğer siyasetçilere düşmanlaştırmayan bir konuşma yapılmadan bir gün geçmiyor. İktidar ittifakı gemi aziya almış vaziyette.

Bu arada toplumda gelişen hoşnutsuzlukları en kolay,

en milliyetçi, en hamasi fikirlerle öğütlemenin yolunu "keşfetmiş" olan bazı ırkçı muhalefet güçleri de göçmen düşmanı örgütlenme tempolarını artırdılar.

Ekonomik krizin, fahiş ev kiralalarının, artan gıda fiyatlarının sorumlusu olarak göçmenleri gösteren, göçmenleri bir nefret dalgasıyla düşmanlaştıran ve böylece siyaseten büyümeyi amaçlayan örgütlerin varlığı da bu saldırıların artmasında bir faktör.

İsveç'te iki hafta önce yapılan seçimlerde faşist örgütün kilit parti olması, İtalya'da yapılan seçimlerde faşistlerin yükselişi ve bu faşist hareketlerin asıl olarak göçmen düşmanlığı kartını oynuyor olmaları, Türkiye'de ırkçı örgütlenmelere de maalesef perspektif sunuyor.

Türkiye'nin insan hakları karnesi yerlerde sürüdüğü için nefret söylemiyle gelişen ırkçı şiddet pervasızca uygulanabiliyor.

Göçmenlerin yalnız olmadığını pratik bir dayanışma mücadelesiyle gösterecek ve mültecilerin haklarını garanti altına alacak bir yasanın hayata geçmesini sağlayacak kitlesel bir kampanyaya ihtiyacımız var.

İTALYA'DAN BİR UYARI: FAŞİST GİORGIA MELONİ ZAFER YOLUNDA

TUNA EMREN

İtalya'da 25 Eylül Pazar günü yapılan genel seçimlerin ilk sonuçları gelmeye başladığında, sandıktan aşırı sağcı İtalya'nın Kardeşleri Partisi'nin (FDI) birinci çıktığı anlaşıldı.

Oyların yüzde 22 ile 26'sını almış görünen aşırı sağ partiyi, Matteo Salvini'nin aşırı sağcı Lig Partisi (yüzde 8,5) ve Silvio Berlusconi'nin muhafazakar Forza Italia partisi (yüzde 6 ile 8) takip etti.

Solu temsil eden Demokrat Parti ise yüzde 17 ile 21 arasında oy aldı.

2018 seçimlerinden sonra kurulan ve önceki hükümetin koalisyon ortağı olan 5 Yıldız Hareketi'nin oylarındaysa kayda değer bir düşüş olduğu görüldü. 2018'de yüzde 30'un üzerinde oy alan 5 Yıldız bu seçimlerde yüzde 13,5 ile 17,5 aralığına geriledi.

Resmi olmayan sonuçlara göre, merkez sol ittifakın toplam oyları yüzde 25,5-29,5 aralığındayken; İtalya'nın Kardeşleri Partisi, Lig Partisi ve Forza Italia Partisi ile diğerlerinden oluşan sağ ittifakın toplam oy oranı yüzde 41-45 arasında. Bu durumda FDI, diğer sağ oluşumlarla koalisyonunda hem Temsilciler Meclisi hem de Senato için çoğunluğu garantilemiş oluyor.

Faşist köklerden büyüyen İtalya'nın Kardeşleri Partisi, ittifak halinde olduğu göçmen karşıtı Lig lideri Matteo Salvini ve eski Başbakan Silvio Berlusconi ile bir koalisyon hükümeti kurarsa, İtalya'nın İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana gelmiş ilk aşırı sağcı başbakanı olacak.

İtalya'nın Kardeşleri'nin lideri Giorgia Meloni'nin faşist geçmişi, Avrupa'da yeniden yükselmekte olan aşırı sağın ve faşizmin kendini siyasi arenada yeniden yapılandırmakta olduğunun bir göstergesi. Geçtiğimiz günlerde İsveç'teki sosyal demokratlar da seçimleri, aşırı sağın önde gelen partisinden de içinde yer aldığı sağ koalisyona karşı kaybetmişti.

Demokrat Parti milletvekili Debora Serracchiani, sonuçla ilgili ilk resmi yorumunda gazetecilere verdiği demeçte, "Bu ülke için üzücü bir akşam," diyordu; "Mecliste çoğunluğa sahip olacaklar ama ülkede çoğunluk değil.".

Çoğunluk değil ama bir dizi başarısız siyasi iktidarın başarısızlıklarından nemalanarak avantaj yakaladılar. İtalya'nın Kardeşleri hariç tüm büyük partiler, bankacı Mario Draghi liderliğindeki son hükümetin birer parçasıydı. Bu birliktelik hepsini itibarsızlaştırdı ve oradan açılan boşluğu Meloni'nin partisi doldurdu.

Bu sağcı partilerin öne çıkan ortak özellikleri, faşist gruplarla ilişkide ve göçmen karşıtı olmaları. İrkçileri cesaretlendiriyor, azınlıklara, göçmenlere, hak ve özgürlüklere saldırıyor, tüm bunları "ulusal değerlere" sığınarak yapıyorlar. Faşist kökleriyle gurur duyan Meloni de göçü durdurmak için, Kuzey Afrika'dan yapılan deniz seferlerine yeni bir deniz ablukası getirme çağrısında bulunmuştu.

Meloni ayrıca Polonya'nın iktidardaki milliyetçi Hukuk ve Adalet partisi, göçmen karşıtı İsveç Demokratları ve İspanya'nın aşırı sağ partisi Vox ile de müttefik durumunda. Yaz aylarında bir Vox mitingine katılmış, burada göçmenler ve LGBTİ+'lar konusundaki ırkçı ve ayrımcı görüşler bildirmişti. Nitekim, göçün, büyük şirketler tarafından yönlendirildiğine, işçi ücretlerini düşürmek için planlandığına dair bir komplo teorisini pazarlamaya çalışıyor; göçmenlerin "uyuşturucu satışı ve seks işçiliği için, organize suçlar kapsamında" ülkeye getirildiğini iddia edip duruyor.

Ayrıca hükümetin ana odak noktalarından birinin "İtalyanların yok olmasını" önlemek için doğum oranlarını artırmak olması gerektiği konusunda ısrar eden konuşmalar da yapıyor.

Meloni'nin parti logosunda bulunan alev bile, aynı simgeyi kullanan diktatör Mussolini'nin bir uzantısı olduğunu gösteriyor. Zaten kendisi de sık sık Mussolini'yi öven konuşmalarıyla gündeme gelmişti.

Hükümetin önümüzdeki ayın sonundan önce kurulması beklenmiyor. Buradan doğan avantaj, sokakta güçlü bir kadın, göçmen ve LGBTİ+ dayanışma hareketinin örgütlenmesi için kullanılmalı, yaklaşmakta olan faşizmin önüne şimdiden güçlü bir set çekilmeli. Meloni öncesindeki başarısız politikalara verilecek yanıtın faşist partilerden değil, sokaktaki kitlesel ve örgütlü mücadeleden geleceği tüm dünyaya gösterilmelidir ki faşizmin yükselişi durdurulabilsin.

UKRAYNA SAVAŞINDA ÖLÜMCÜL TEHDİTLER

Putin seferberlik ilan etti, nükleer saldırı tehdidinde bulundu; ABD, biz de aynı şekilde misilleme yaparız, dedi.

Putin'in geçtiğimiz günlerde seferberlik ilan edip Rusya'daki savaş karşıtlarını sokağa dökmesi üzerine, "Putin için ölmeye değer mi?" diyen 1300'den fazla kişi gözaltına alınmış, 15 yıla kadar hapis cezasına çarptırılacakları duyurulmuştu.

Putin'in seferberlik hamlesiyle 300 bin yedek askeri orduya çağırmasının sebebi, kontrolü yeniden ele geçirmeyi başardığı bölgeleri elinde tutabilmektir.

Ardından yaptığı açıklamada, nükleer silahları kullanabileceğini vurguladı ve takip eden günlerde de blöf yapmadığını söyledi; "Bazı yönlerden NATO ülkelerinkinden daha güçlüyüz ve ülkemizin toprak bütünlüğüne karşı bir tehdit oluşması durumunda, Rusya'yı ve halkımızı korumak için elimizdeki tüm araçları kullanacağız. Bu bir blöf değildir."

Ukrayna'yı vekalet savaşında kullanan ABD'den gelen yanıtta ise, Putin'in Ukrayna'da nükleer silah kullanması halinde ABD'nin Rus ordusuna 'yıkıcı bir saldırı' ile misilleme yapacağı söylendi, Rusya'nın Karadeniz filosunu ve Kırım'daki üslerini hedef alabilecekleri vurgulandı.

Nükleer silah restleşmesi sürerken savaş giderek daha da derinleşiyor.

Bunca baskıya ve tehdiğe rağmen, Rusya'daki savaş karşıtlarının "Seferberlik yok!" sloganları atarak sokakları doldurmuş olması, dünyanın her yerindeki savaş karşıtlarını, bu sesi büyütme için harekete geçirmelidir. Rusya'ya ve NATO ittifakına "dur" diyebilecek tek gücü, birlikten doğan gücümüzü dünyanın her yerinde yükseltmeli, sadece emperyalist güçlere ve şirketlere yarayan bu savaşı sonlandırmak adına baskı oluşturmalıyız.

Baskı için referandum

Putin'in gündeme getirdiği referandum da Ukrayna işgalinde Rusya'nın içine düştüğü zor durumu gösteriyor. Rus güçlerin işgali altındaki Ukrayna topraklarında Rusya'ya katılım için başlatılan halkoyu yoklaması gazetemiz baskıya hazırlanırken devam ediyordu. Referandum beş gün sürecek ve Ukrayna'nın doğusundaki Luhansk ve Donetsk bölgelerinin yanı sıra, ülkenin güneyindeki Herson ve Zaporijya'da gerçekleşecek.

Kelimenin tam anlamıyla Rusya'nın işgal ettiği bölgelerde "silah namlusu altında anket yapmaya" benzetilen referandumda Rusya'ya katılıma karşı çıkanlar fişlenmekten korkuyor.

Kiev'de referandum karşıtı gösteriler sürerken Putin'in Kırım'ı ilhak etmek için gerekçe olarak gösterdiği referandumun bir benzerinin hayata geçirilmesi Ukrayna işgalinin daha uzun süre devam edeceğini de gösteriyor.

Rus birlikleri ve Rusya'ya bağlı güçler güçler Luhansk bölgesinin tamamını, Donetsk bölgesinin ise yüzde 60'ını elinde tutuyor. Rusya'da iktidar sözcüsü Dimitry Peskov referandumlardan Rusya'ya katılım kararı çıkarsa Rus Anayasası'nın bu bölgelerde derhal yürürlüğe gireceğini ilan etti.

BREZİLYA: BOLSONARO YENİLEBİLİR

2 Ekim'de Brezilya'da başkanlık seçimleri gerçekleşecek. Lula da Silva, İşçi Partisi lideri ve solun adayı. Tün anketlerde 8 ile 16 puan farkla seçim yarışında önde görünüyor.

Mevcut başkan ve ırkçı, maço, aşırı sağcı Bolsonaro ise yüzde 30'larda görünüyor.

İrkçı başkan tüm seçim kampanyasını İşçi Partisi düşmanlığı ve antikomünizm üzerine oturtuyor. Elbette kürtaj karşıtlığı ve ailenin varlığının kadın ve LGBTİ+'ların kazandığı haklar tarafından yıkıma uğratıldığı da kampanya stratejisinin omurgasını oluşturuyor.

Lula ise yoksulların umudu durumunda bir kez daha. Bolsonaro rejiminin gasp ettiği tüm haklar ezilenler açısından bir ölçüde Lula'yla özdeşleştiriliyor.

Bolsonaro dünyadaki tüm

İşçi Partisi (PT) lideri
Lula da Silva

otoriter ve aşırı sağcılar gibi seçim stratejisinin içine seçimler hakkında şüphe yaratma ögesini de ekliyor. Seçimlere küresel bir komployla müdahale edileceği ve hile karıştırılacağı Bolsonaro'nun iddiaları arasında.

İrkçı ve maço başkanın seçimleri kaybetmesinin nedeni komplolar değil, seçildiği günden beri kadınların, yerli halkların, emekçilerin Bolsonaro'nun ilk günden itibaren çürüten rejimine karşı verdiği kitlesel mücadeleler olacak.

KÜRESEL İKLİM İSTİHDAMI KONFERANSI TOPLANDI: İKLİM KRİZİ, SINIF MÜCADELESİDİR

17-18 Eylül tarihlerinde düzenlenen ve dünyanın her yerinden iklim aktivistleri, kampanyacılar, sendikacılar ve araştırmacıları bir araya getiren Küresel İklim İstihdamı Konferansı'nda (Global Climate Jobs Conference) iklim krizi mücadelesinin bir sınıf mücadelesi olduğu vurgulandı, birleşik mücadelenin önemine değinildi.

Z Yayınları'ndan Türkçeye çevrilen "Söndür Ateşi" (Fight the Fire) kitabının yazarı, ABD'li Marksist yazar ve iklim aktivisti Jonathan Neale'in kurucusu olduğu Küresel İklim İstihdamı Kampanyası'nın ilk uluslararası konferansı geçtiğimiz hafta tamamlandı.

Konferansta "Enough is Enough" (Artık Yeter) hareketinden çeşitli ülkelerdeki sendikaların sözcülerine, Yokoluş İsyanı (XR) temsilcilerinden direnişteki fosil yakıt işçilerine, "Halkın Yeşil Yeni Düzeni" kitabının yazarı Max Ajl'den Pakistan Haqooq-e-Khalq Partisi'nin kurucusu Ammar Ali Jan'a, Fridays For Future ve "Just Stop Oil" (Petrolü Durdurun) hareketlerinden aktivistlere kadar, iklim adaletinin sağlanması konusunda birbirinden değerli çalışmalara ve kampanyalara imza atan 30'dan fazla konuşmacı yer aldı.

Konferansın Stratejik Oryantasyon başlıklı açılış oturumunda konuşmacılar geleceğimizi tehdit eden iklim kaosunun karşısında, bunun üstesinden gelebilecek çok büyük bir harekete ihtiyaç duyulduğunu vurgularken böyle güçlü bir hareketin yaratılabilmesi için iklim işleri gibi büyük ölçekli ve küresel bir kampanyaya ihtiyaç duyulduğuna değindiler. XR Bilim İnsanları grubundan Oslo Metropolitan Üniversitesi profesörü Andreas Ytterstad bu krizin tek başına ele alınamayacağını, diğer krizlerle iç içe geçmiş olduğunu, tüm bu krizlerin birbirini besleyip büyüttüğünü, dolayısıyla böyle bir tablo karşısında tüm mücadelelerimizin birleşip büyümesi gerektiği gerçeğini öne çıkaran konuşmasında, iklim istihdamı kampanyalarının tüm bu mücadeleleri bir araya getirebileceğine değindi.

İlk günün oturumları, ilginin yoğun olduğu dört toplantıyla devam etti.

İklim İstihdamı Kampanyaları

Oluşturma başlıklı toplantıda çeşitli ülkelerden aktivist ve kampanyacılar, birbirinden farklı siyasi iklimlerde, farklı ülkelerde iklim kampanyaları oluşturma deneyimlerini paylaştı. Toplantıda yerel ve ulusal kampanyaların arka planı, odak noktası ve yapısı tartışıldı, deneyimlerden çıkarılabilecek derslere değinildi.

Max Ajl'in de konuşmacı olduğu Gıda, Tarım ve İklim toplantısında ise çiftçilik ve gıda üretimindeki zorluklar tartışılırken, çiftçilerin iklim değişikliğinin hafifletilmesi ve adaptasyonundaki rolü ele alındı, toplumlarımızda gerçekleştiğini görmek istediğimiz geçişe dair son derece bilgilendirici konuşmalar yapıldı.

Ekofeminizm toplantısında ise bu alanda çok değerli çalışmaları bulunan Ines Teles, Joana Bergolat, Stefania Barca ve Faeza Meyer konuştu. Feminist mücadele ile iklim ve çevre mücadelesi arasındaki bağlantıya değinen konuşmacılar, bunun bir sınıf mücadelesi olduğunu vurgulayarak, ekofeminist bakış açısının iklim çöküşünü ve ekososyalist bir topluma geçişi durdurmadaki rolünü gündeme taşıdılar.

Günün son oturumu olarak gerçekleştirilen İklim Politikaları, Irkçılık ve Göçmenler toplantısında konuşan Suda Sim Meriç (Antikapitalist Öğrenciler), Türkiye'de

iklim kriziyle mücadele adına kayda değer bir adım atılmadığını dile getirdiği konuşmasında sokaktaki mücadelenin büyüülmesinin önemine değinirken, psikolog Claire Cohen ve belgesel yapımcısı Rehad Desai de iklim krizinin, modern küresel ekonominin tarihi ve yapısı bağlamında yol açtığı eşitsizlikleri hatırlatarak, Küresel Güney'in halkları üzerinde oluşturduğu yıkımdan bahsettiler. Üç konuşmacı da ırkçılığın, iklim afetleri söz konusu olduğunda "kabul edilebilir kurban bölgelerini" haklı çıkarmak adına kullanıldığının altını çizdi ve bu bölgelerden kaçan iklim göçmenlerine yönelik ölümcül düşmanlığın ırkçı tutumlarla yükseltildiğine değindi.

İkinci günün toplantılarına (18 Eylül) Direnişten Adil Geçişe oturumuyla başladı. Küresel ölçekte, çevre mücadelelerinin deneyimleri ve iklim işleri kampanyalarını nasıl büyütebileceğimizin tartışıldığı ilk oturumda Fridays For Future aktivisti Bianco Castro, İngiltere'den sendikacı Clara Paullard ve Hindistan'dan Yeni Sendika Girişimi Kurucu Genel Sekreteri Ashim Roy konuştu.

Ardından Emisyonları Nasıl Azaltacağız? başlıklı toplantıda konuşan İklim Değişikliğine Karşı Kampanya Yöneticisi (CCC) Suzanne Jeffery, Filipinler'den sendikacı Benjamin Alvero, Mas-

sachusetts Amherst Üniversitesi Yenilenebilir Enerji Araştırmaları uzmanı Shouvik Chakraborty ve ABD'den Enerji ve Çevre Politikaları Uzmanı Dr. Patricia De Marco, "Küresel ısınma, küresel kirlilik ve dünyadaki yaşamı destekleyen ekosistemlerin kaybındaki krizlerden sorumlu karbon emisyonlarını nasıl azaltabiliriz?" sorusuna odaklı sunumlar yaptı. İklim krizini ele almak için bilimsel çözümlere başvurulması gerektiği, ancak aynı zamanda siyasi sorunları da keskin bir şekilde ortaya koyduğu için bunları göz ardı edemeyeceğimiz gerçeğini dile getiren konuşmacılar, odağımızın 'iklim adaleti' olması gerektiğini hatırlattı.

Günün bir diğer ilgi çekici toplantısı ise Fosil Yakıt İşçileri ve İklim İşleri oldu. "Just Stop Oil" hareke-

tinin sözcülerinden emekli fosil yakıt işçisi Neil Rothnie'nin de konuşmacı olduğu oturumda, işçileri ve sendikaları adil bir geçiş için nasıl bir araya getirebileceğimiz sorusuna yanıt aranırken, bunun bir sınıf mücadelesi olduğu ve birleşik mücadeleyle karşılık verilmesi gerektiği vurgulandı.

Konferansın kapanış oturumunda Sonraki Adımlar başlığı altında konuşan Jonathan Neale, Tuna Emren ve Ammar Ali Jan ise bu büyük kampanyanın ileride atacağı adımlardan bahsederken, iklim krizinin 'iklim adaleti' bağlamında ele alınması gereken bir sorun olduğu ve bu varoluşsal krizi yaratan kapitalizmin kendi yarattığı krizlere çözüm bulmak şöyle dursun, bilakis onlardan kâr etmeye odaklı ilerlediğini anlatan konuşmalar yaptılar. DSİP'ten Tuna Emren konuşmasında "umudun yeniden tazelenildiğini, dünyanın her yerinden yükselmekte olan isyan dalgasının giderek büyüdüğünü" ve tüm bu isyanlar, grevler, mücadelelerin yalnızca otoriter liderler ya da hayat pahalılığı odağında kalmayıp diğer mücadeleleri de içine alarak kitleselleştirdiğini belirtirken, atılması gereken adımların daha fazla ertelenemeyeceğini, hemen şimdi harekete geçmemiz gerektiğini söyledi.

İki gün süren konferansın son konuşmacısı olarak konuşan Jonathan Neale, "Bu, sonun başlangıcıdır" diyordu; "Bu, dönüşümün başlayacağı andır."

"Pakistan'da 30 ila 50 milyon kişi [sel felaketi nedeniyle] göçe zorlandı. Bu insanlar evsiz kaldı, geçim kaynaklarını yitirdiler."

"Bu seviyedeki kayıplar, var olan tüm gücümüzün bir araya getirilmesini gerektirir."

SÖNDÜR ATEŞİ
YEŞİL YENİ DÜZEN VE
KÜRESEL İKLİM İSTİHDAMI
YAZAR: JONATHAN NEALE

ÇEVİRİ: TUNA EMREN
Z YAYINLARI, 2022

Sosyalist İşçi dağıtımcılarından
kitaba ulaşabilirsiniz

İRAN'DA HALK REJİMİ DEVİRMEK İÇİN SOKAKTA

Tahran'da protesto

OZAN TEKİN

İran'da Mahsa Amini adlı bir kadının karakolda öldürülmesinin ardından başlayan öfke dalgası giderek yayılıyor. Bu, ülkede son 15 yılda gelişen birçok protesto dalgasından biri. Yoksul kitleler eninde sonunda mollalar rejiminin mezarını kazacak.

22 yaşındaki Kürt kadın Mahsa Amini, Tahran'da başörtüsü denetimi yapan ahlak polisi tarafından gözaltına alındıktan üç gün sonra hayatını kaybetmişti. 16 Eylül'deki cinayetin ardından başlayan protestolar, Tahran, İsfahan ve Tebriz gibi büyük merkezler ve Kürt şehirleri dahil olmak üzere 80 civarı yerleşim yerine yayıldı.

Genç kadının gözaltında dövüldüğü ve işkenceye maruz kaldığı tahmin ediliyor. Polis teşkilatı kalp krizi geçirdiğini iddia etse de öfkeli kitleler bunu pek umursamıyor.

Radikal eylemlerin sonunda birçok yerde karakollar ve devlet binaları ateşe verildi. Ülkenin batısındaki Uşnu (Şino) kentinin büyük bir bölümünün göstericilerin kontrolüne geçtiğine yönelik haberler medyada yer aldı.

İran rejimi ise her zaman olduğu gibi gösterilere vahşetle karşılık veriyor. Birçok yerdeki gösterilerde yüzlerce aktivist gözaltına alındı. Twitter ve internet erişimi sık sık yasaklanıyor.

Geçtiğimiz hafta içinde devlet destekli "başörtüsünü savunma" yürüyüşleri yapıldı ve burada "komplolar" ve "dine saldırılar" kınandı. Bunun yanı sıra gazetemiz yayına hazırlandığı sıralarda İran'daki gösterilere yönelik devlet saldırıları sonucu ölenlerin sayısı 50'yi aşmıştı. Cumhurbaşkanı Reisi ise daha da sert müdahalelerin gele-

ceğini belirten bir mesaj yayımladı.

Kadınlar ve Kürtler isyanda

İran'daki gösterilerin ele alınabilecek birçok yönü var. Birincisi, Mahsa Amini'nin tüm dünya isyan eden kadınların sembollerinden biri hâline dönüşmüş olması.

Kadınlar artık hiçbir yerde görünüşlerine, kılık kıyafetlerine yönelik dayatmaları kabul etmiyor. Başörtüsünün zorla çıkartılmasını ve zorla taktırılmasını da reddediyorlar.

Bu muazzam özgürlük hareketi bugün Amini'nin yasını tutuyor ve kadınlar bir daha karakollarda öldürülmesin diye sokaklara çıkıyor. İran'da öfkeli kadınlar protesto gösterilerinde başörtülerini çıkartıp atıyorlar.

Amini, cenaze töreninde, Kürt halkı tarafından kitlesel olarak, "Jin jiyan azadi" sloganlarıyla uğurlandı.

Baskılar ve yoksulluk

Gösterilere farklı jenerasyonlar da katılırken, özellikle gençlerin çok öfkeli ve militan olduğu dikkat çekiyor.

İnsanlar dine veya başörtüsüne karşı değil, ancak sosyal hayatlarına karışılmasını istemiyorlar. Zorla başörtüsü takılmasına karşı özgürlüğünün garantilenmesinin peşindedir.

Aynı zamanda İran, Batı emperyalizminin ambargolarının yanında, ekonomisini sürekli özelleştirmelere açıyor ve yoksulların daha da kötü koşullarda yaşadığı bir ortam yaratıyor.

Bütün farklı ekonomik ve toplumsal rahatsızlıklar bu tür

isyanlarda kendini gösteriyor.

Gösteriler ilk değil

2009'da seçim sonuçlarını protesto eden Yeşil Devrim hareketi büyük bir isyan dalgası yaratmıştı. Devlet bunu kanla bastırdı.

İran rejimi aynı zamanda Ortadoğu'da 2011 yılından itibaren gelişen devrimlerin de düşmanı oldu. Arap Baharı'nı ezmek için Suriye'deki Esad rejimine fiili askeri ve ekonomik destek sundular.

2017 yılının son günlerinde İran'da yine büyük gösteriler yaşanmıştı. Hayat pahalılığına karşı yapılan eylemler kısa sürede birçok şehre yayılmış ve geniş kitlelerin katıldığı rejim karşıtı eylemlere dönüşmüştü. Halk sokaklarda günlerce polislerle çatışmıştı.

2018 yılının sonunda ise kamyon şoförlerinin başlattığı grev dalgası birçok farklı sektöre yayılmıştı. 300 bin kamyonunun kontak kapatılmasının ardından öğretmenler, çelik işçileri, inşaat işçileri, belediye çalışanları, şeker kamışı üretiminde çalışan emekçiler arka arkaya grevlerle rejimi sarsmıştı.

2020 yılının sonunda ise binlerce enerji işçisi benzer bir iş bırakma eylemine girişmişti.

2021 yılında susuzluğa karşı gösteriler oldu.

Bu yılın Mayıs ayında ise temel bazı gıda maddelerindeki devlet desteğinin kesilmesi üzerine yaşanan fiyat artışlarına karşı protestolar yaşandı. 100 şehirde greve giden öğretmenler ve Tahran'da yüzde 57 ücret artışı kazanan otobüs

şoförleri mücadelenin başını çektiler.

Dini elitlerin yönettiği kapitalizm

20. yüzyıl boyunca emperyalizme karşı ayaklanmaların yaşandığı ve 1979'da işçilerin de katıldığı bir devrimin gerçekleştiği İran'da, bunun ardından Humeyni ve mollalar işçi hareketini boğarak iktidara el koydu.

1980'lerdeki İran-İrak Savaşı ile birlikte Humeyni "milli birlik" sloganıyla milliyetçiliği kullanarak iktidarını pekiştirdi.

Devleti yöneten dini elit aynı zamanda İran kapitalist sınıfının bir parçası. Sürekli olarak ABD karşıtlığı ve yaptırımların haksızlığı temelinde milliyetçi bir propaganda yapıyorlar. Ancak tarihsel olarak bu kanadın birçok üyesi yolsuzluklara bulaşmış durumda.

Aynı zamanda ekonomiyi sürekli olarak yoksulların aleyhine olacak değişimlere tabi tutuyorlar. Ve bu baskıcı rejim halkın nefretini çekiyor, bu yüzden sürekli isyan dalgalarıyla karşı karşıya kalıyorlar.

Arap Baharı'nın ruhu

İran'da sık sık kitleler eylemlerle rejimi sarssa da çok çeşitli muhalefet kesimlerinin bir araya geldiği politik platformlar fazlaca kurulamıyor.

Siyasi muhalefetin başını orta sınıf "reformist" aydınlar çekiyor. Her ne kadar gösteriler Arap Baharı'nın ruhunu andırsa da, işçi sınıfının öncü kesimlerini kapsayacak devrimci örgütlerin yokluğu, tıpkı Arap Baharı'nda olduğu gibi hareketin sönümlenmesine ve bastırılmasına yol açıyor.

Türkiye'de yaşayan sosyalistler içinse İran'da sokağa çıkan yoksullarla dayanışma göstermek tartışmasız bir zorunluluk.

1968'de Paris'i izleyen İngiliz öğrenciler "Bugün Fransa, yarın Britanya" sloganları atıyorlardı. İşçilerin öfkesi bir kez patlak verdiğinde kolayca bölgedeki diğer yerlere yayılabiliyor. Biz de İran'da mücadele edenlerin kararlılığından Türkiye'deki eşitlik ve özgürlük mücadeleleri için ilham almalıyız.

KADINLAR VE GENÇLER EN ÖNDE

Akademisyen sosyalist aktivist Peyman Jafari, eylemleri şöyle anlatıyor: "Gençler arasında giderek büyüyen bir öfkeli ruh hâli var. Günlük hayatlarına devletin müdahale etmesini artık istemiyorlar. Bu onların dine veya başörtüsüne karşı oldukları anlamına gelmiyor. Konu aslında bunu takma veya takmama özgürlüğünün olmasıyla ilgili. Gösterilere katılan bir arkadaşım konuşuyorum, başörtüsü takan annesi onu destekliyor. Eylemlere katılan birçok kadının benzer şekilde başörtülü akrabaları ve arkadaşları var. Yani bu dindar olmak veya olmamakla ilgili bir şey değil. Ne giyebileceğinizle ilgili özgürlüğe sahip olma mücadelesi."

Batı basını İran'daki benzer isyanları çok iştahla aktarsa da Jafari, göstericilerin "Kahr olsun baskıncılar, ister dini liderler olsun, ister Şah" sloganı attıklarını anlatıyor. Yani halk hem şu anki diktatörlüğü hem de 1979 Devrimi'yle yıkılan Batı destekli Şah rejimini lanetliyor.

Jafari'ye göre, "Kadın, yaşam, özgürlük" sloganının da ekonomik ve politik talepleri sisteme karşı bütünlüklü bir isyana çevirme konusunda işlevsel: "Kadın, yaşam, özgürlük cinsiyetçiliği en öne koyuyor. Hayat derken, herkesin daha iyi bir hayat istediği kastediliyor. Bu aynı zamanda işçilere, yoksullara da referans veriyor. Bence bu, sisteme bütünüyle karşı olan radikal gençliğin hissiyatının güzel bir ifadesi. Sorun hem yozlaşma, yolsuzluk ve ekonominin kötü yönetimi; ama aynı zamanda siyasi ve toplumsal özgürlüklerin kısıtlanması."

İRAN HALKI DİRENİYOR 'JİN-JİYAN-AZADI'

Devrimci Sosyalist İşçi Partisi (DSİP) Masha Amini'nin katledilmesine karşı gelişen protestoları değerlendirildi ve İran halkıyla dayanışma çağrısı yaptı:

İran'da dini bir elitin kontrol ettiği kapitalizme nefret sistematik bir şekilde büyüyor. Dinin arkasına sığınan mollalar, en başta kadınlar olmak üzere, tüm İran'da demokrasiye nefes aldırıyorlar. Kadın özgürlüğüne tam cepheden karşılar.

Kadın özgürlüğüne düşman olanlar, Ortadoğu halklarının özgürlüğüne de düşmanlar.

İran rejimi, Ortadoğu'daki birçok ayaklanmanın karşısında diktatörlerden yana tavır aldı.

Bizler, İran'a uygulanan ABD merkezli Batı ambargosuna karşı çıkarken, rejimin de Ortadoğu'da özgürlüğü için sokaklara çıkan kitlelere ve İran'da özgürlüğünü isteyenlere karşı ambargo uyguladığının altını ısrarla çizmeliyiz.

İran son 15 yıldır bir isyanlar, direnişler ve rejimin kanlı saldırısı dönemini yaşıyor. Grevler, devlet şiddeti ve yeniden direnişler İran rejiminin tanımlayan asli özellik. Kadınların özgürlük mücadelesi İran'da daima belirleyici bir etken olmayı sürdürüyor.

İran'da hükümetin resmi yayın organı İran Gazetesi göstericiler için "teröristler" ifadesini kullandı.

Baskıcı rejimler sosyal hadiseleri daima "kökü dışarıda" olmakla "terör eylemi" suçlar. Bu hem rejimlerine toz kondurmamamın bir aracı hem de eylemleri manipüle ederek kendi taraftarları arasında etki yaratmaması için karalama kampanyasının hedefine oturtmanın bir aracıdır.

Oysa kadınların başlattığı eylemin öfkeyle yüz binlerce insanı sarması gösteriyor ki bu eylemlerin kökü içeride, rejimin baskıcı karakterine ve yozlaşmasına karşı İran toplumunun duyduğu öfkenin derinlerinde gizli.

İran'daki direnişin nedeni rejimin baskıcı, kadın düşmanı, otoriter, zenginleri koruyan, ayrımcı, yoksulları daha da yoksulluğa iten niteliğidir.

Toplumun tüm özgürlük alanlarının üzerine kâbus gibi çöken, kadınlara nefes aldırılmayan rejim, tepkileri kendi elleriyle yaratıyor.

22 yaşındaki Masha Amini gözaltına alındı ve katledildi.

Polis Amini'nin cenaze törenine saldırdı.

Şimdi öfke İran'ın tüm sokaklarında.

İran rejimine karşı sokaklardaki öfkeli kitlelerin yanındayız.

İran rejimini daha fazla kan dökmeye son vermeye çağırıyoruz.

Tüm kamuoyunu İran'da direnenlerle beraber tutum almaya çağırıyoruz.

İran halkının yanındayız!

Jin-Jiyan-Azadi

Kadın-Yaşam-Özgürlük!

DSİP

26.02.2022

GÖRÜŞ
Roni Margulies

AŞAMALI VE AŞAMASIZ DEVİRİM

İran devriminin 1979'da yarattığı müthiş heyecanı şimdi hatırlamak bile zor. Üzerinden 43 yıl geçmiş; üstelik de berbat bir diktatörlüğün, acımasız bir baskı rejiminin 43 yılı.

Hatırlamak zor, ama hatırlamak gerek. Devrim 54 yıllık bir hanedanı, hem de Ortadoğu'nun en büyük ordularından birine sahip olan bir hanedanı devirmişti; dile kolay! Dahası, günümüz için de geçerli olan bir dizi ders çıkarılabilecek bir devrimdi.

Birincisi, başarı için sokaktaki kitlelerin yanı sıra devrimin işyerlerinde de yayılması gerekir. Nitekim 1978 sonbaharında önce Tahran'daki ana petrol rafinerisi, iki gün sonra beş başka rafineri greve çıkar. Yine iki gün sonra Tahran'daki tüm hükümet memurlarının grevi başlar. Yıl sonuna doğru genel grev ilan edilir. Ve en önemlisi, işyerlerinde grev komiteleri ("şuralar") seçilir. Bunların görevi grevleri örgütlemek ve koordinasyon sağlamaktır, ama aynı zamanda alternatif bir iktidarın potansiyel organlarını oluştururlar.

İkincisi, rejimin sokaktaki kitlelere karşı uygulayacağı şiddet kitleleri sindirebilir, ölen ve tutuklanan sayıları arttıkça korku ve yorgunluk ağır basabilir. Ama tam tersi de olabilir, öfke yükseldikçe kitlenin kararlılığı artabilir, tankların önüne giderek büyüyen bir kitle çıkmaya devam edebilir. En önemlisi, kitlenin kararlılığı polise ve askere sirayet etmeye başlayabilir. Kolluk güçlerinin arasından bazıları ellerinde silahlarıyla kitlenin saflarına katılabilir. Bu, rejimin çözülmeye başladığının işaretidir.

Bu iki açıdan, 1978-79 klasik bir devrimdir, başarısının temelini bunlar oluşturmuştur.

Şah'ın devrilip yurtdışına kaçmasından sonra nasıl bir iktidar olacağı mücadele konusudur. Ve bu mücadelenin nasıl sonuçlanacağına garantisi yoktur. İktidara bir yandan mollalar, bir yandan komünist partisi Tudeh ve gerilla örgütleri taliptir.

O yıllarda Türkiye'de de tartışma konusuydu, ne mutlu ki artık değil: Geri ("feodal, yarı feodal") ülkelerde sosyalist devrim olabilir mi, yoksa önce burjuvazinin millî kesimini iktidara getiren bir millî demokratik devrim aşaması mı olmak zorundadır? Böyle bir zorunluluk varsa (yani tarih Stalinist aşama teorilerine uygun olarak hareket ediyorsa), o zaman işçi sınıfı birinci aşamada taleplerini dayatmamalı, millî burjuvazinin kuyruğuna takılmalıdır.

Bu aşamalı devrim inancı İran solunda egemendi. Dolayısıyla "Birinci aşama Humeyni'nindir" diye düşünülürdü, muhalefet edilmedi (hatta Humeyni desteklendi) ve nihayet mollalar iktidarlarını pekiştirmek için tüm muhalefeti katletti.

Oysa tarih kitabî aşamalarla ilerlemez. Bunu bilen, şuralara odaklanan ve bağımsız bir işçi sınıfı perspektifini vurgulayan bir örgüt olsaydı 1978-79 farklı sonuçlanabilirdi.

PORTRELER
Can Irmak Özınanır

MARTIN LUTHER KING JR

CAN IRMAK ÖZİNANIR

Martin Luther King Jr, 1929 yılında ABD'nin Atlanta kentinde doğdu. King'in ailesi kuşaktan kuşağa Baptist papazlar olarak yetişmişti. King, Georgia eyaletinde siyahlar için açılan kamu okullarında okudu ve 15 yaşında liseyi bitirdi. Morehouse College'da üniversite okuyan King, Pennsylvania'da bir ilahiyat fakültesinde üç yıl teoloji çalıştıktan sonra ilahiyat diploması aldı. 1955'te Boston Üniversitesi'nde doktorasını tamamladı. Boston'da tanıştığı Coretta Scott ile evlendi.

Martin Luther King, her zaman ırk ayrımcılığına karşı mücadele içinde yer aldı. 1954'te Montgomery, Alabama'da Dexter Bulvarı Baptist Kilisesi'nin papazı olduğunda aynı zamanda ırk ayrımcılığına karşı çıkan ve beyaz olmayanların haklarının geliştirilmesi için çalışan bir ulusal birliğin üyesiydi.

Rosa Parks'ın isyanı

1 Aralık 1955'te Rosa Parks isimli siyah kadın, ABD'de o dönem geçerli olan ayrımcı yasalara uymayarak koltuğunu beyaz bir yolcuya vermeyi reddetti ve tutuklandı. Parks'ın tutuklanması büyük bir hareket yarattı. Ayrımcılıktan bıkan siyah aktivistler, Montgomery Gelişim Birliği isimli bir örgüt kurdu ve bu birlik dev bir otobüs boykotu başlattı. Birliğin başına seçilen isim Martin Luther King'di. Boykot sırasında yaptığı ilk konuşmada şöyle King şöyle diyordu:

“Protesto etmek dışında bir alternatifimiz yok. Yıllardır inanılmaz bir sabır gösterdik. Bazen beyaz kardeşlerimize, bize davranış biçimlerinden hoşlandığımız hissini verdik. Ancak bu gece buraya bizi

özgürlük ve adaletten daha aşağı hiçbir şeye gösteremeyeceğimiz sabırdan kurtulmak için geldik.”

Hareketin öncülüğünü yapan King'in evi dinamitlendi ve ailesi ölümle tehdit edildi ancak King boykota önderlik etmeyi sürdürdü. 381 gün süren boykot karşısında Yüksek Mahkeme, siyahların beyazlara yer vermek zorunda olması uygulamasını kaldırmak zorunda kaldı.

“En tehlikeli insan”

1957 yılında King, Güney Hristiyan Liderlik Konferansı'nın (SCLC) başkanı seçildi. SCLC, sivil haklar hareketinin içinde yer alan, Hristiyanlığın yanı sıra Mahatma Gandhi'nin pasif direniş yöntemlerini benimseyen bir örgüttü. 1958 yılında King, “komünistlerle komplo kurduğunu” düşünen bir siyah kadın tarafından göğsünden bıçaklandı ve saldırıdan sağ kurtuldu.

Siyahların uğradığı ayrımcılığa karşı büyük eylemler düzenlemeye başlayan King, 1961'den itibaren ABD istihbarat örgütü FBI'ın radarına takıldı. FBI'ın başındaki J Edgar Hoover, King'i “ABD'deki en tehlikeli zenci” ilan etti. Telefon dinlemeleri sonucunda King'in liderlik ettiği sivil haklar hareketi ile komünizm arasında bağlantılar kurulmaya çalışıldı ve King'i liderliği bırakmaya zorladılar. 1960'lı yıllar boyunca King, şiddet içermeyen gösterilerde defalarca tutuklandı. Bu süreçte artık ABD kamuoyunda tanınır hâle gelmeye ve televizyonlara çıkmaya başlamıştı.

İrkçilik ve yoksulluk

1963'te Alabama'da ırk ayrımcılığı ve

yoksulluğa karşı Birmingham Kampanyası'nı başlattı. Kampanyanın düzenlediği şiddet içermeyen eylemler yoğun bir polis baskısıyla karşılaştı. Birmingham polisinin başındaki Eugene “Boğa” Connor, eylemcilere karşı tazyikli su ve polis köpekleri kullanılması emrini verdi. Gösterideki polis saldırısının televizyonlarda gösterilmesi büyük bir şok etkisi yarattı ve pek çok beyaz, siyahların hak arama mücadelesine destek vermeye başladı. Bu gösteriler sırasında King tutuklandı ve hapse atıldı. Birmingham Cezaevi'nden yazdığı mektup çok daha geniş kitlelere ulaşmasını sağladı. Sosyal hareketlere ırk ayrımcılığına karşı mücadele çağrısı yaptığı mektupta King şöyle diyordu:

“Acılı deneyimler sonucu biliyoruz ki özgürlük asla ezenler tarafından gönüllü bir şekilde verilmez, ezilenlerin onu talep etmesi gerekir.

Birleşik Otomobil İşçileri Sendikası Başkanı Walter Reuther, King'in hapisshane-den çıkış cezasını ödeyebilmek için 160 bin dolar topladı. Birmingham Kampanyası son derece başarılı oldu, polis şefi Connor görevden alındı, mekanlar siyahlara daha açık bir hâle geldi ve King tüm ABD'de tanınan bir figür oldu.

Özgürlük yürüyüşü

28 Ağustos 1963'te King ve örgütü SCLC başka büyük sivil toplum örgütlerinin liderleriyle bir araya gelerek İş ve Özgürlük için Washington Yürüyüşü'nü başlattı. Farklı ten renklerinden 250 binden fazla kişinin katıldığı yürüyüş, Washington DC tarihinin en büyük yürüyüşüydü ve burada Martin Luther King tarihi “Bir hayalim var” konuşmasını yaptı. Sivil haklar hareketinin yükselişi, 1964 yılında Medeni

Haklar Yasası'nın çıkışıyla sonuçlandı. ABD'de ırk ayrımcılığı ortadan kalkmamış olsa da yasal olarak büyük kazanımlar elde edilmişti. King, bu hareketin önde gelen liderlerinden biri olarak 1964'te Nobel Barış Ödülü'nü kazandı.

Siyah bir aktivistin öldürülmesi üzerine SCLC ve Şiddetsiz Öğrenci Koordinasyon Komitesi (SNCC) 7 Mart 1965'te Selma şehrinden Montgomery'ye bir yürüyüş düzenlemek istedi ancak yürüyüşe polis saldırdı, pek çok kişinin yaralandığı bu yürüyüş Kanlı Pazar olarak anıldı. Bunun üzerine ABD'nin 80 şehrinde yürüyüşçüleri destekleyen eylemler yapıldı. 9 Mart'ta King'in başlarında olduğu iki binden kişi yeniden yürümeye çalıştılar ancak yürüyüş yine engellendi. King'in ABD Başkanı ile görüşmesi üzerine 21 Mart'a üçüncü yürüyüş başladı ve on binlerce kişi yürüyüşe katıldı. Selma yürüyüşü sivil haklar hareketini yeni bir evreye taşıdı ve Ağustos 1965'te siyahlar oy hakkını da kazandı.

King, oy hakkı kazanıldıktan sonra da konuşmalar yapmaya, ırk ayrımcılığı ve yoksulluğa karşı eylemlere liderlik etmeyi sürdürdü. ABD'nin Vietnam savaşına karşı çıktı ve bu savaşın adil olmadığını anlattı.

4 Nisan 1968'de Martin Luther King, Memphis Tennessee'deki otel odasının balkonunda suikaste uğradı ve hayatını kaybetti. Ölümü pek çok şehirde siyahların ayaklanmasıyla sonuçlandı. King'in cenazesine yaklaşık 300 bin kişi katıldı. King'in öldürülmesine tepki o kadar büyüktü ki, ABD Başkanı Lyndon B. Johnson ulusal yas ilan etmek zorunda kaldı. King, tüm dünyada ezilenleri etkilemeye devam ediyor.

İŞ KOŞULLARI ÇOK OLUMSUZ

Sağlıkçılardan sendikası mücadelede

Hekim göçünün neden yaşandığını ve sağlık sistemine nasıl etki edeceğini İzmir'den doktor Bekir'le konuştuk.

Hekim göçü son zamanlarda gündemimize geldi ancak yeni sayılmaz. Daha hissedilir olması ile daha çok konuşulmaya başlandı.

Arka planında çalışma koşullarının olumsuzluğu ve ücretlerin tatmin edici olmayışı yatıyor. Göç önceleri kamudan özel sektöre kayma şeklindeyken son yıllarda başka ülkelere gitme şeklini almaya başladı. Görünür olanı, hekim göçü olsa da, diğer sağlık personelinde de kamudan ayrılıp yurt dışına gitme eğilimi azımsanmayacak seviyede.

Tüm sağlık personelinin hedefi, işlerini layıkıyla ve huzurla yerine getirmek ve bunun karşılığında tatmin edici bir ücret alarak makul bir hayat yaşamak. Ancak uzun süredir iş koşulları çok olumsuzlaştı. Personel açığı ile iş yükü arttı. Hastalara gereken hizmetin sunulmasında zorluk yaşanıyor. Hizmetin kalitesi düştü, hasta memnuniyetsizliği arttı. Sağlıkçılara yönelik şiddet tırmandı.

Yapılan işin yükü artıp tatmin ediciliği düştükçe imkânı olanlar özel sektöre geçmeye başladı. Ancak pandemiyle

beraber koşulların iyice bozulması ve başta Almanya olmak üzere bazı Avrupa ülkelerinin hekim ve diğer sağlık personeli alımlarını arttırmasıyla birlikte yurt dışına göç hızlandı.

2021 yılının son aylarında ivme kazanan sağlıkçıların direnişi bazı kazanımlar getirirse de sağlık alanında var olan eşitsizlikler daha da arttı. Poliklinik hizmetleri çökmüştü. Hastalar randevu alamıyor, muayene olabilmek için acil servislere yığılıyor, hizmetin kalitesi iyice düşüyordu. Yapılan son ücret artışları da tam olarak bu açığı gidermek amacıyla gerçekleştirilmişti. Çok çalışan, çok ameliyat yapan hekimler daha yüksek ücretler alabilecek. Ama bu da garanti değil. Uyarı cezası almamanız, hakkınız olan izinleri kullanmamanız, hastalanmamanız gerekiyor.

İyileştirme gibi görünen bu adımlar sağlık personeli arasındaki eşitsizliği daha da arttırdı. Hekimler arasında da ciddi farklar oluşurken, hekimler ve diğer personeller arasındaki eşitsizlik katlanarak arttı. Geçen yıl hekim sendikaları gündemdeyken şimdi hemşireler, röntgen teknisyenleri sendikaları konuşuluyor.

BELEDİYE İŞÇİLERİ EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET VE TAM KADRO İÇİN MÜCADELE EDİYOR

Ankara'daki eylemden

Geçtiğimiz hafta sonu Taşeron İşçilerin Birliği çağrısıyla pek çok ilden belediye işçisi 'eşit işe eşit ücret' ve 'eşit haklar' talebiyle eylem yaptı.

Taşeron İşçileri Birliği, oldu bittiyeye getirilen süreçlere itiraz eden öncü işçilerin sosyal medyayı da kullanarak başlattıkları bir örgütlenme.

696 sayılı KHK ile belediyede taşeron olarak çalışan yüz binlerce işçinin kadroya geçtiği söylendi ama aslında işçiler belediyelerdeki taşeron firmalara geçirildi. Bu şirketlerde 500 binin üzerinde işçi çalışıyor.

Temizlik işçilerinden asfalt işçilerine, belediyelerin tüm asli işlerini taşeron işçiler yapıyor. Buna rağmen kadrolar tanınmıyor, daha düşük ücret alıyor ve kamuda çalışan işçilerin haklarından faydalanamıyorlar. İş güvenlikleri yok ve zorunlu emeklilik dayatmasına maruz kalıyorlar.

Sendikalar işçilere sahip çıkmıyor

Belediye işçileri arasında sendikalaşma oranı yüksek ve şu anda pek çok belediyede toplu sözleşme yapılıyor. Ancak sendikalar belediye işçilerinin kadro talebine sahip çıkmıyor.

İşçiler bu nedenle sendikalardan bağımsız, aşağıdan tüm taşeron işçilerinin

birleşik mücadelesini hedefleyen bir örgütlenme sürecine girdi. Sendikaların taleplere sahip çıkmalarını istiyorlar ve enflasyon oranlarının üç haneli rakamlara çıkmasına rağmen mücadele etme konusundaki isteksizliklerine de öfkeli. Enflasyon karşısında ücretleri eriyen Kadıköy Belediyesi işçileri Temmuz 2021'de yüzde 9 zam almıştı. Ücretlerini iyileştirmek için ek protokol talepleri mücadelesinin önü de sendika tarafından kesilmek istendi. İşyeri temsilcileri sendika tarafından görevden alındı, kayyum temsilci atandı. Kartal, Maltepe ve Ataşehir toplu sözleşme oturumları bir gecede bitirildi.

Toplu sözleşme sürecinde işçilerin aşağıdan baskısı sendikaya grev kararı aldırmak zorunda bıraktı. Ancak tarihi belli olmayan, noter onaysız bir grev kararıydı bu.

Eylem sonrasında forumda belediyelerin yanında duran sendikal bürokrasiye karşı sendikal demokrasiyi hayata geçirmek için taban örgütlenmelerinin güçlendirilmesi gerektiği tartışıldı.

İşçilerin bir araya gelip mücadele etmeye başlamaları şimdiden yeni bir akım başlattı ama bu akımın büyük bir fırtınaya dönüşmesi için aşağıdan mücadeleyi örgütlenmeye devam etmek gerekiyor.

MÜCADELENİN İÇİNDEN

Faruk Sevim

ASGARİ ÜCRET NET 10 BİN LİRA OLMALI

Sonbahar geldi, havalar giderek soğuyor. Okulların da açılması ile işçi ve emekçiler için parasal sorunlar dayanılmaz hale geldi.

Doların yükselmesi; başta enerji olmak üzere, tüm ürünlere, mal ve hizmetlere yeni zamlar demek. Hükümet ne kadar tersini söylese de, Türkiye'ye döviz gelmiyor. Merkez Bankasının bağımsız olmaması, baskıcı, antidemokratik uygulamalar dışardan döviz girişini engelliyor. Hükümet bütün umudunu Rusya, Çin ve Ortadoğu'dan gelecek paralara bağlamış durumda. Ama Akkuyu için

gelen 15 milyar dolardan başka para gelmedi.

Önümüzdeki günlerde, enflasyondaki tırmanış devam edecek. Açlık sorunu artacak, buna okul masrafları, yakıt masrafları da eklenince işçiler, emekçiler için yaşam maliyeti epeyce artacak.

Doğal gazın m3 fiyatı geçen yıl Eylül ayında 1,7 liraydı. Bugün doğal gazın m3 fiyatı 5,5 lira. Doğal gaz fiyatlarımız, geçen yıl kış aylarında, aylık 400-500 liraydı. Şimdi en az bin 500 lira olacak, artış 3 kattan fazla.

Geçen yıl okula yeni başlayan bir öğrencinin harcaması 200 liraydı, yeni eğitim-öğretim yılında bir çocuğun okula başlama masrafı bin TL'yi buluyor, artış 5 kata yakın.

İşçilerin önündeki bu acil parasal sorunların dışında, elbette önemli bir konu da sendikal örgütlenme özgürlüğünün engellenmesi. Pek çok işyerinde, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, ücret düzeylerinin yükseltilmesi için işçiler sendikaya üye olmak istiyorlar. Ama patronların cevabı

hemen öncü işçileri işten atmak, sendikanın yetkisini tanınamak, gerekirse işkolu değişikliği gibi numaralarla sendikal örgütlenmeyi engellemek oluyor.

Daha geçen hafta İzmir Kemalpaşa'daki Özüt fabrikasında 16 işçi, Tekgıda-İŞ'e üye oldukları için işten atıldı. Yine İzmir Torbalı'daki Philip Morris (Marlboro) fabrikasında çalışan taşeron işçiler, sendikalaştıkları gerekçesi ile işten atıldılar, işten atılan işçilerin geri alınması ve sendikal haklarının tanınması için başlattıkları direniş sürüyor.

Bütün bu sorunlarla başa çıkabilmenin, kış aylarını göğüsleyebilmenin tek yolu, işçi sınıfının her düzeyde dayanışması, eylemlerini birleştirmesi, gıda fiyatlarının, kiralardan ve enerji fiyatlarının dondurulması, zamların geri çekilmesi ve asgari ücretin derhal 10 bin nete çekilmesi için mücadele etmesidir. Açlık ve yoksulluk, aynı zamanda sınıf şekillenmesine en büyük tehdittir.

JEAN-LUC GODARD SİNEMASINDA DEVRİM

Jean-Luc Godard

ALEX CALLINICOS

Oxford Üniversitesi'nde 21 yaşında bir öğrenci olduğum zamanlarda, Headington'daki Moulin Rouge sineması, geçtiğimiz hafta 91 yaşında vefat eden Jean-Luc Godard'ın filmlerinden oluşan bir festival düzenlemişti. Yanlış hatırlamıyorsam, bir hafta sonuna dokuz filmi sığdırmayı başarmıştım. Godard'ın sanatının karmaşık ve zorlu doğası göz önüne alındığında, benimki, bir serinin tüm bölümlerini art arda izleyerek aşırıya kaçmak gibi bir şeyden öteydi.

Bu özverili çabam, Godard'ın 1960'larda ve 1970'lerde uyandırmış olduğu o tutkunun tipik bir yansımasıydı. 1950'lerin sonlarında ağırbaşlı Fransız sinema sahnesini alt üst eden Nouvelle Vague adlı akımın bir grup genç entelektüelinden biriydi Godard. Klasik Hollywood sinemasını seviyorlardı; bu, Howard Hawks, John Ford ve Orson Welles gibi büyük yönetmenlerin hâlâ aktif olduğu bir dönemdi. Ancak Godard, son derece etkili olan incelikli ve huzursuz bir deneysel üslup geliştirmişti.

Filmlerinde en sevdiği yazarlardan alıntılar yapsa da bunlar entelektüel egzersizler sayılmazdı. Örneğin, şahsi favorim olan "Pierrot le Fou"da, ABD'li muzip yönetmen Samuel Fuller şöyle diyor: "Film bir savaş alanı gibidir. Aşk, nefret, eylem, şiddet, ölüm, hepsi olur... tek kelimeyle; coşkudur."

1960'ların ortalarına ait bir başka filmde Godard, resmettiği genç erkek ve kadınları "Marx ve Coca Cola'nın çocukları" olarak adlandırır. Bu tarifin yarattığı gerilim, o filmlerin de bir özetidir. Nitekim, General Charles de Gaulle'ün Beşinci Cumhuriyeti altındaki Fransa, hızla, ağırlıklı olarak kırsal bir ülke olmaktan, seri üretim ve tüketime dayalı gelişmiş bir kapitalist toplum olmaya dönüşüyordu.

Godard'ın 1960'lardaki filmleri – ki en büyük başarısı da buradadır – birçok yönden, bu değişime bir yanıt sunar. Tüketim ve reklam eleştirileriyle dolu olan bu filmlerinde, Godard'ın da şevkle katıldığı Mayıs-Haziran 1968'deki büyük işçi ve öğrenci isyanının yaklaşmakta olduğunu görebilirsiniz.

Ancak şiddet de yaklaşmaktadır. Godard, Fransız emperyalizminin, sömürgeci olan Cezayir'i bırakmamak için giriştiği acımasız savaşın zirvesinde uzun metrajlı filmler yapmaya başladı. Eleştirel teorisyen Colin McCabe'nin "öncekilerin zirvesi" olarak tanımladığı "Pierrot le Fou", Vietnam'da yaşanan başka bir emperyalist

savaşı konu alır. Bilhassa da, parasız kalan Pierrot (Jean-Paul Belmondo) ve Marianne'in (Anna Karina) ABD askerlerini eğlendirmek için, birkaç kibritle düzenledikleri napalm bombası sahnesi mükemmeldir.

Godard'ın birçok filminde görüntü yönetmenliği yapmış olan Raoul Coutard, filmlerinin "ölüm ve aşkın imkansızlığı" üzerine olduğunu söylüyordu. Bu Pierrot için de kesinlikle geçerlidir. Pierrot ve Marianne'in trajik ilişkisini, sinemaskop bir Akdeniz manzarasına karşı, olağanüstü bir söz ve imaj kolajıyla izleriz. Bu sahne aynı zamanda, Godard'ın, başroldeki Anna Karina ile evliliğinin dağılmasına ilişkin de bir şeyler anlatır. Karina, sinema tarihinin en büyük isimlerinden biriydi ve yönetmenin erken dönem filmlerinin büyük bir kısmında başrollerdeydi.

Eleştirmen Nigel Andrews, büyük Alman Marksist şair ve oyun yazarı Bertolt Brecht'in etkisini de vurgular ki bunda çok haklıdır. O, kurgusal yapısını gizlemeyi reddeden, seyircisiyle diyalog halinde kalan bir tiyatro oyunu yaratıyordu; "Godard, sinemadaki oyunculuğun rol yapmaktan fazlası olduğunu göstermek için çaba sarfetmezdi." Pierrot'un doğrudan kameraya konuştuğu ve Marianne'in ona "Kiminle konuşuyorsun?" diye sorduğu harika bir sahne vardır. "İzleyiciler" diye yanıtlar ve kadın da dönüp bizlere "Ah, onlar" der gibi bakar.

Mayıs 1968'den sonra Godard politik olarak çok daha kararlı hale geldi. 1967'de Fransız öğrencileri (La Chinoise) kendisine çeken, Maoizm hakkındaki oldukça çelişkili filmi yaptıktan sonra kendisi de bir Maoist oldu. O dönemin filmleriyse hiçbir açıdan başarılı sayılmazdı. Gerçi British Sounds (1969), bir otomobil montaj hattının etkileyici bir uzun çekimiyle başlıyordu. Film Oxford'da, birkaç yıl sonra benim de Godard filmlerini tıka basa yiyeceğim yerden çok uzakta olmayan bir noktada çekilmişti.

Godard, hayatı boyunca film ve siyaset ilişkisiyle boğuştu. 1980'lerde uzun metrajlı filmlere kısa bir dönüş yaptı ama hemen ardından, başta "Sinema Tarihi" adlı bir video olmak üzere birçok farklı projeye imza attı.

Kendisinin Orson Welles için yazdıkları, Godard'ın o hayret verici güzellikteki ilk filmlerinin de bir özetidir adeta; "Hepimiz her şeyi, her zaman ona borçlu olacağız."

Çeviri: Tuna Emren

DÜNYAYI BİRLİKTE DEĞİŞTİRELİM

Sosyalist işçi gazetesini yayınlayan DSİP üyelerinin savunduğu temel fikirler:

AŞAĞIDAN SOSYALİZM

► Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

REFORM DEĞİL DEVRİM

► İçinde yaşadığımız sistemin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur. İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir. Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

KADINLARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur. Toplumsal cinsiyetçiliğe taviz veren, kadınların özgür olmadığı bir sosyalizm olmaz, kadınların bugünkü mücadelesi ve sosyalizm olmadan da kadınlar nihai özgürlüğü kazanamaz.

INTERNASYONALİZM

► Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar. Tek bir ülkede sosyalist devrim ancak bu devrim bir dünya devrimiyle desteklendiği ölçüde sosyalizme doğru ilerleyebilir.

IRKÇILIĞA DURDE!

► Sosyalistler ırkçılığa ve milliyetçiliğe karşıdır. Irkçılık tazviz verilebilecek bir fikir değildir.

LGBTİQ+LARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► LGBTİ+'ların özgürlük mücadelesi tüm ezilenlerin özgürlük mücadelesinden bağımsız düşünülemez. Sosyalistler bu mücadelenin en önünde yer alırlar.

SAVAŞA HAYIR!

► Bizler tüm savaşlara karşıyız. Aynı zamanda biliyoruz ki kendi egemen sınıfını savunan, aynı zamanda antikapitalist olmayan bir antiemperyalizm milliyetçiliği savunmak anlamına gelir ve milliyetçiler gerçekten savaş karşıtı olamazlar.

HALKLARIN EŞİT KOŞULLARDA KARDEŞLİĞİ

► Sosyalistler bütün ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar, bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

İKLİM KRİZİ KAPİTALİZMİN ÜRÜNÜDÜR

► Hem iklim değişikimini durdurmak hem de nükleer, kömür, petrol, gaz gibi tehlikeli ve kirlili enerji kaynaklarının kullanılmasını engellemek, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesinin temel bir ögesidir.

STALİNİZM SOL DEĞİLDİR

► SSCB, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir. İşçilerin ücretli emek sömürsüne maruz kaldığı, aşağıdan yukarıya doğru işleyen özyönetim organlarının ortadan kaldırıldığı ya da olmadığı, dolayısıyla işçi sınıfının siyasal iktidarı kolektif bir şekilde ellerinde toparlayamadığı rejimler sosyalist rejimler olamaz.

DEVİRİMCI PARTİ

► Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

► Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

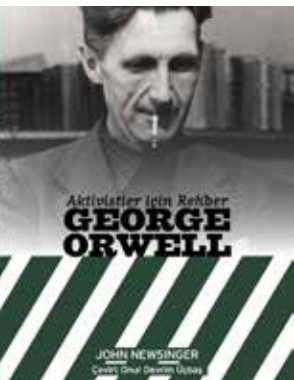
► İşçi sınıfının kurtarıcılara ihtiyacı yoktur. Sosyalizm, işçi sınıfının kendi eylemi, kendi mücadelesinin ürünüdür.

Siz de bu fikirleri savunuyorsanız, Devrimci Sosyalist İşçi Partisi'ne üye olarak antikapitalist bir odağın inşasına katkı verebilirsiniz!

BİZİ ARAYIN SOSYALİST İŞÇİ'YE ULAŞIN!

İstanbul
Kadıköy: 0 533 447 97 09
Şişli: 0 555 637 24 50
Fatih: 0 536 219 63 41
Ankara: 0 535 884 21 22
İzmir: 0 507 555 02 72
Akhisar: 0 544 327 04 45
Antalya: 0 536 335 10 19
Antep: 0 533 627 30 25
Bursa: 0 507 727 50 45
Çanakkale :05324623804
Dersim: 0 543 447 24 15
Edirne: 0 539 429 17 58
Malatya: 0 534 982 59 26
Muğla : 0 539 932 21 17
Samsun: 0 551 450 64 52
Sivas: 0 533 515 28 24
Soma: 0 532 693 70 57
Tekirdağ: 0 533 233 41 50

Z YAYINLARI

Aktivistler için rehber dizisi kitapları:
◆ Rosa Luxemburg
◆ Eleanor Marx
◆ Malcolm X
◆ Gramsci
◆ George Orwell
Ulaşmak için dağıtımımızdan isteyin.

SOSYALİST TARTIŞMA 2022 İSTANBUL PROGRAMI

► İstanbul Sosyalist Tartışma Kadıköy'de yüz yüze yapılacak.

► Aynı zamanda YouTube ve Facebook'tan canlı yayınlanacak.

► Adres: Söğütluçeşme Caddesi, Kalem Sokak, No: 11, Arif Bey İşhanı, Kat:3, Osmanağa Kadıköy

► İletişim: 05362196341

28 EKİM CUMA

17:00-18:30 HEGEMONİK BİR AYGIT OLARAK MEDYA

Konuşmacı: Can Irmak Özinanır - Moderatör: Elif Ünal

19:00-20:30 NEOLİBERALİZMİN KRİZİ: TANIMLAR VE ÇIKIŞ YOLLARI

Konuşmacılar: Bülent Somay - Ferda Keskin - Yıldız Önen

17:00-18:30 FELAKETLER VE DEVRİMLER ÇAĞINDA SOSYALİST FİKİRLERİN ÖNEMİ

Konuşmacılar: Alex Callinicos - Ozan Tekin - Panos Garganas
Suda Sim Meriç - Virginia Rodino

19:00-20:30 YÜZLEŞME: GEÇMİŞ-BUGÜN VE GELECEK ARASINDAKİ KÖPRÜ

Konuşmacılar: Fethiye Çetin - Ceğrehan Polat - Roni Margulies

29 EKİM CUMARTESİ

13:00-14:30 SÖNDÜR ATEŞİ!

Konuşmacı: Jonathan Neale
Moderatör: Tuna Emren

15:00-16:30 SIRADAN- LAŞTIRILAN IRKÇILIK, GÖÇMENLER, DAYANIŞMA

Konuşmacılar: Deniz Güngören - Kinda El Amoud - Taha Elgazi
Zakira Hekmat

30 EKİM PAZAR

13:00-14:30 21. YÜZYILDA LENİNİZM: DEVRİMİN GÜNCELLİĞİ

Konuşmacılar: Dila Ak - Volkan Akyıldırım

15:00-16:30 SENDİKALARIN DİRENİŞLERDEKİ ROLÜ

Konuşmacılar: Berna Tezcan - İkrâm Doğan - İlyas Şentürk
Nazan Gevher - Çam Ay

17:00-18:30 ÇÖZÜLEN İKTİDARA KARŞI: SANDIKTA HDP SOKAKTA MÜCADELE

Konuşmacılar: Dila Ak - Garo Paylan - Hüda Kaya - Şenol Karakaş

TEKİRDAĞ
22 EKİM

ANKARA
12 KASIM

İZMİR
18-19 KASIM

BURSA
27 KASIM

ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNU'NA KARŞI BİRLEŞELİM

Kanun tasarısı olduğu günden bu yana eğitim emekçilerin gündeminde tek bir şey var: Öğretmenlik Meslek Kanunu (ÖMK). Adeta öğretmenlere rağmen hazırlanan ve kanunlaştırılan meslek kanunu hakkında söylenecek tek olumlu şey var. O da eğitim emekçilerinin sorunlarının ve çıkarlarının tüm ayrışmalara rağmen aynı olduğunu bir kez daha ortaya çıkartması. Egemen sınıfın ve neoliberal politikaların işçi sınıfını parçalamak için sürekli desteklediği sendikal ayrışmalar tabanda hiçbir karşılık bulmuyor. Ancak sendika bürokratları ise tabanın verdiği tepkiyi sürekli manipüle etmeye çalışıyor. Eğitim hizmet kolunda yaklaşık maalesef 50 sendikaların örgütlü olması bile tabandaki birlikteliğin yukarıya için ne denli korkutucu olacağını gösteriyor.

Öğretmenler odasında birleşebilen öğretmenleri, egemenler tarafından kendine verilen görev gereği sendika bürokratları alanlardan ve mücadeleden uzak tutmaya çalışıyor. Kanun tasarısının ilk anlarından şu ana kadar sokakta ve alanlarda olan Eğitim Sen, 15 Eylül'de Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun iptali için diğer eğitim sendikalarıyla yapılan görüşmeler hakkında basın açıklamasında bulundu. Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası dışındaki sendikalar ile Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun iptali konusunda birlikteliğini sağlayacak

bir ortaklaşma sağlanmadığını söyleyen Eğitim Sen Genel Sekreteri İkram Atabay, "Eğitim emekçilerinin çaresiz olmadığını, iş yerlerimizden başlayarak herkese örnek olacak bir mücadeleyi başlatacağımızı ifade ediyoruz. Bu kapsamda tüm eğitim emekçilerini Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun iptali konusunda birlikte mücadeleye çağırıyoruz. Biliyoruz, haklı olmak yetmez, güçlü olmak zorundayız. Birleşirsek kazanırız" dedi.

İşkolundaki 6 büyük sendikaya yapılan çağrılara verilen cevaplar ise oldukça ironik. Kimisi "ben varım size gerek yok" diye cevap veriyor, kimisi de "O sendika varsa ben yokum" diyor. Her fırsatta mücadelesini sokağa taşıyan Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası da "varım!" diyerek mücadeleye koşulsuz destek veriyor.

24 Eylül Cumartesi günü ülkenin dört bir yanında Eğitim Sen şubeleri ÖMK'ya karşı yine sokaktaydı.

Yereldeki eylemlere fabrika işçilerinden, emeklilere kadar birçok iş kolundan destekler de geliyor. Çünkü tekstil işçisiyle, öğretmenin, emekli ile seramik işçisinin çıkarları aynı. Bu birleşik hatları oluşturmak yerine üyelerine Eğitim Sen eylemlerine katılmayın, destek vermeyin çağrısı yapan sendika bürokratlarını da alaşağı edecek

Eğitim Sen, Ankara eylemi

olan yine bu koşulsuz şartsız oluşacak olan birleşik işçi sınıfı hareketidir.

Her şeye rağmen tabandaki birlikteliği sağ-

lamak için Eğitim Sen iş yerlerinde ÖMK'ya karşı başlattığı imza kampanyasına ve Ankara'da 15 Ekim 2022 tarihinde gerçekleşecek olan **merkezi** eylemine destek bekliyor.

AÇLIK OKULLARDA KOL GEZİYOR

**Öğretmen Şafak Ayhan'la okullarda öğrencilerin beslenme şartlarını konuş-
tuk:**

Açlık ve sefalet artık sadece mutfakta değil. Okullar başta olmak üzere kamusal alandan hizmet almaya çalışan özellikle yoksulların her uğrak noktasında kendini gösteriyor. Bu açlığa dikkat çekmeye çalışan Eğitim Sen, "2022-2023 Eğitim Öğretim Yılı Başında Eğitimin ve Okulların Durumu" raporunu kamuoyuyla paylaştı. Eğitim sisteminin, çocuklar ve gençler için okurken mutlu, geleceklere için umutlu olacakları bir eğitim ortamı sunmaktan çok uzak olduğuna dikkat çeken Eğitim Sen Genel Başkanı Nejla Kurul, "Her geçen gün daha fazla piyasa ilişkileri içine çekilen, her adımın paralı hale geldiği bir eğitim sisteminde öğrencilerin, velilerin ve eğitim emekçilerinin taleplerini ger-

çekleştirmenin tek yolu, herkesin eğitim hakkından eşit koşullarda ve parasız olarak yararlanmasının sağlanmasıdır" söylemişti. Necla Kurul devlet okullarında en az bir öğün ücretsiz yemek verilmesi gerektiğini dile getirmişti.

En az 20 lira lazım

Şu koşullarda okula gelen bir çocuğun sağlıklı bir beslenmeyle gününün geçmesi için cebinde en az 20 lira olması gerekiyor. O da simit ayran ikilisinin dışına çıkmadan. İki çocuğunu okula gönderen bir aile günlük en az 40 liradan ayda 20 iş günü olan okul için en az 800 lira harçlık için bütçe ayırabilmesi gerekiyor. Yoksulluk sınırının aylık 25.000 liraya dayandığı şu koşullarda ssgari ücretin 5.500 lira gibi komik bir düzeyde olması, günlük minimum harçlık miktarının öğrencilere aile-

leri tarafından verilmesini yoksullar için imkânsız hale getiriyor.

Taşınmalı eğitim ile köylerden alınan okullara getirilen köy çocuklarından, mülteci çocuklara, mevsimlik tarım işçisi ailelerin çocuklarından, asgari ücretli yoksul aile çocuklarına kadar öğrencilerin gün içerisinde açlığı hissetmeden geçirdiği an yok. Cebinde günlük 1 TL ile okula gelmek zorunda kalan çocuklar var. Okul kantinlerinden en ucuz ürün su, o da köy okullarında bile 2-3 TL. Metropol-lerde ve ihale edilen büyük kantinli okullarda bu rakam daha da yukarılarda.

Okullarda sorun okuma yazma değil açlık Eğitimdeki en temel kurumsallaşmış sorunlar, ırkçılık, anadilinde eğitim alamama, bilimsel ve demokratik olmayan eğitim bile gündem olamıyor. Temel gün-

dem açlık, yoksulluk ve sefalet.

Yoksulluk artık çocuklar için gizlenir bir durum olmaktan çıktı. Gözümüzün içine sokulur halde. Öğrenciler tarafından eğitim materyallerinden defter, kitap, kalem-lerin alınıp alınmaması eğitimciler için artık sorun değil. Artık sınıftaki, okuldaki en büyük sorun, "Hangi çocuk bugün aç? Hangisi her an açlıktan bayılabilir?" sorunu.

Bu uzun süre sürdürülebilir bir durum değil.

Hızla değişmek zorunda.

Çocukların aç kalmasına izin veremeyiz!

Çocukların ücretsiz beslenmesi için büyük bir kampanya yapmak eğitim alanının asli sorunudur bugün!